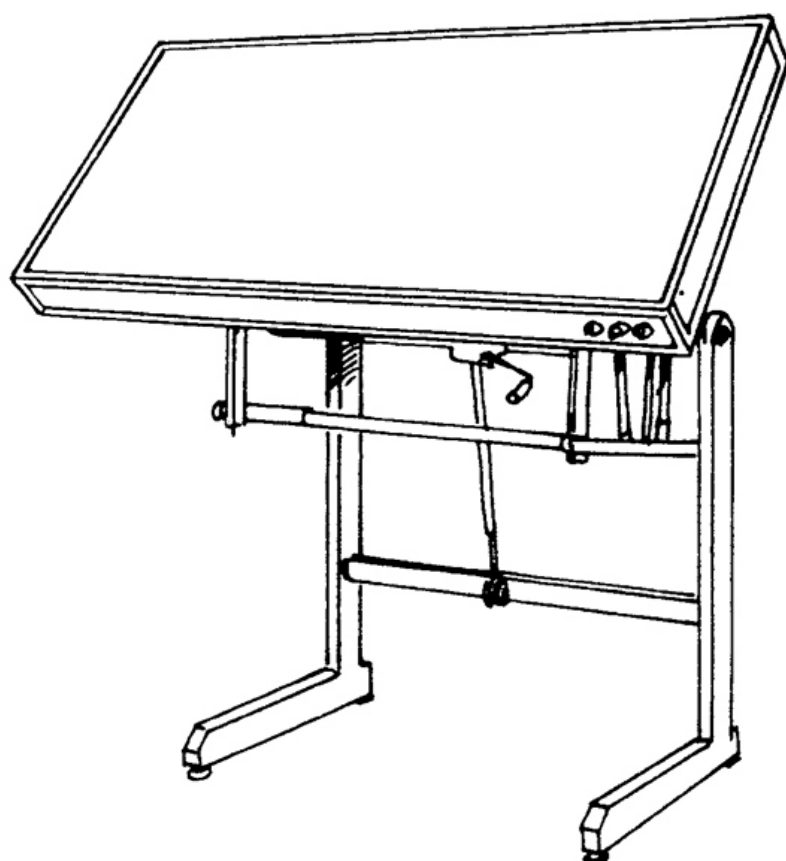

BSR 3 Det grafiske
Branchesikkerhedsråd

1979-80

lysboorde
BRANCHEVEJLEDNING
nr. 1

2. oplag

FORORD

Arbejds miljørådet skriver i sin beretning om forslag til bekendtgørelse om branchesikkerhedsråd bl.a.:

»Det vil endvidere være hensigtsmæssigt, hvis rådene indenfor branchen er det organ, der gennem vejledninger fastlægger den standard, virksomhederne sikkerheds- og sundhedsmæssigt skal leve op til efter loven og den tekniske og sociale udvikling«.

I overensstemmelse med disse tanker og for at undgå fejlinvesteringer ved anskaffelse af lysborde samt bidrage til at skabe ensartede arbejdsforhold i den grafiske industri, udsender Det grafiske Branchesikkerhedsråd hermed sin første branchevejledning. Vejledningen er udarbejdet af et særligt udvalg og godkendt af Det grafiske Branchesikkerhedsråd den 2. oktober 1979.

Vejledningen kan ikke betragtes som regler i juridisk forstand, men som råd fra Branchesikkerhedsrådet til virksomheder og medarbejdere. Den angiver, hvorledes lysbordet bør være indrettet for at opfylde arbejdsmiljølovens bestemmelser om »et sikkert og sundt arbejdsmiljø, der til enhver tid er i overensstemmelse med den tekniske og sociale udvikling i samfundet«.

JOHN NIKLASSON
formand

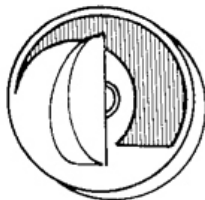
PER AISTRUP
næstformand

PETER THORNING

Nedenfor anføres de forhold, som Det grafiske Branchesikkerhedsråd mener skal tages i betragtning ved anskaffelse af nye eller ændringer af eksisterende lysborde:

1

LYSET I LYSBORDET

a) Regulerbar styrke

Luminansen er måleudtryk for hvor lys en flade er og den må ikke være højere end nødvendigt under hensyn til arbejdets art (positiv eller negativ film eller papirmontage) og under hensyn til personens alder og synsevne. For at sikre bedst mulige kontrastforhold ved det aktuelle arbejde skal belysningsstyrken kunne reguleres trinløst, (jfr. DS 700). Lyskilderne må ikke afgive generende støj.

b) Luminansfordeling (afmaskning)

Øjet trækkes mod det stærke lys, derfor bør luminansen være højst på selve arbejdsfeltet og aftage gradvis ud ad. Det vil derfor være nødvendigt, at ubenyttede flader på lysbordet afmaskes. Undgå så vidt muligt store bratte luminansforskelle i synsfeltet. Afdækning af ubenyttede flader kan foretages med farvet film eller papir lige under eller over glaspladen. Sådanne muligheder findes indbygget i visse lysbordstyper.

c) Flimmer (hurtigtblinkende lys)

Flimmer kan virke trættende for øjet, og må nedbringes til et sådant niveau, at selv særligt følsomme personer ikke generes heraf. Problemet er særligt stort ved brug af lysstofrør. Vær opmærksom på, at nogle typer lysstofrør er mere tilbøjelige til at flimre end andre.

d) Reflekser

Der må ikke forekomme spejlbilleder af armaturer, vinduer og lignende med høj luminans i arbejdsmaterialer eller lysbordsoverfladen.

Der skal således vælges en lysbordsoverflade, der giver mindst mulig refleks. Afskærmning for generende sidelys (f.eks. fra naboens lysbord) kan være nødvendig. Vær opmærksom på dette ved lysbordets placering og ved placering af andet lys i lokalet, herunder ikke mindst loftsbelysningen.

e) Lysfarve

Lyskildens farvespekter må vælges under hensyntagen til person og opgavens art. Vær opmærksom på, at nogle typer (farvenumre) lysstofrør, som nævnt under c), er mere tilbøjelige til at flimre end andre.

f) Varmepåvirkning

Der må ikke være generende varmpåvirkning, især ikke mod operatørens ansigt. Om fornødent må der etableres ventilation under glaspladen.

2 ALMENBELYSNINGEN I LOKALER MED LYSBORDE

a) Belysningsstyrke

Den almene belysningsstyrke i lokalet skal være omkring 500 lux og kunne reguleres efter behov, (jfr. DS 700). Lyskilderne må ikke afgive generende støj.

b) Luminans

Luminanserne bør være ret høje og uden for store spring. Dette indebærer, at lokalet bør have ret lyse flader. Især må det undgås, at de, der arbejder med lysborde, har front mod en mørk væg, da den stadige omskiftning fra lys til mørke belaster øjnene. For megen monotoni i lys og farver er dog heller ikke hensigtsmæssig. Bløde overgange mellem lys og skygge må tilstræbes.

c) Blænding

Såvel direkte som indirekte blænding skal undgås. Lysstofrør og glødelamper bør derfor være afskærmede.

Lysborde og almen belysning (loftarmaturer) skal anbringes således i forhold til hinanden, at genspejling af lyskilden i glaspladen undgås. Det kan være nødvendigt med skærm til hindring af blænding fra naboens lysbord.

d) Farve

Ved belysningsstyrker under 500 lux må lyskildens farve svare til »varmhvid« eller glødelampelys. Ved højere belysningsstyrker kan også »koldere« lysfarver accepteres, (jfr. DS 700).

e) Flimmer

Den almene lokalebelysning må ikke give generende flimmer.

3

ERGONOMI

a) Højdeindstilling

Lysbordshøjden skal let kunne justeres. En velegnet justerbar stol bør være til rådighed.

b) Hældning

Også bordpladens hældning skal være let indstillelig.

c) Pladsbehov

Ben og fødder skal kunne anbringes bekvemt under bordet uden risiko for utilsigtet udløsning af bordets indstillingsmuligheder. Iøvrigt skal bordet være udformet således, at det giver mulighed for korrekt arbejdsstilling.

OVERGANGSBESTEMMELSER

Det er vigtigt, at denne vejledning anvendes ved anskaffelse af lysborde. For allerede anskaffede borde eller borde til helt specielle formål, anbefales det, at disse tilpasses denne vejledning i den udstrækning det er muligt.

Vedvarende og særligt krævende lysbordsarbejde bør placeres ved de bedst egnede borde.

Eventuelle spørgsmål vedrørende denne vejledning kan rettes til organisationerne eller Branchesikkerhedsrådet.

Nærværende branchevejledning nr. 1/1979, har været forelagt Arbejdstilsynet, der har udtalt, at tilsynet finder vejledningen som helhed udmærket og kan tilslutte sig bemærkningerne i forordet om vejledningens status.

LITTERATURLISTE

Arbejdspladsbelysning. Lysteknisk Selskab, Herlev Hovedgade 188, 2730 Herlev, telf. (02) 91 72 11.

Bedre belysning - bedre arbejdsmiljø. Arbejds- miljøfondet, Vesterbrogade 69, 1620 Kbh. V. telf. (01) 22 52 52

Belysning inom grafisk industri. Arbetar- skyddsnämnden, utbildningsafdelingen, Box 3208, 103 64 Stockholm, telf. (08) 22 94 20.

DS 700. Retningslinier for kunstig belysning i arbejdslokaler. Dansk Standardiseringsråd, Aarehøjvej 12, 2900 Hellerup, telf. (01) 62 93 15.

Indeklima - Lys. Akademiet for de tekniske videnskaber, Lundtoftevej 100, Bygning 325, 2800 Lyngby, telf. (02) 87 39 11.

Lys og farve på arbejdspladsen. Arbejds- miljøfondet, Vesterbrogade 69, 1620 Kbh. V. telf. (01) 22 52 52.

Lysborde i den grafiske industri. Lysteknisk Selskab, Herlev Hovedgade 188, 2730 Herlev, telf. (02) 91 72 11. (Udsolgt).

Lysproblemer - og hva' så? Dansk Typograf-Forbund, Århus afd., Grønne- gade 4, 8000 Århus C, telf. (06) 12 02 87.